Ideeënwijzer
bij KITS, de krant waar nieuws in zit
31ste jaargang - Nr. 8 - 10 december 2020
Redactie: Soetkin De Temmerman, Jurgen Kolgen, Ellen Somers, Liselotte Vertenten en Wim Vromant

Uitgewerkte lessuggesties

1. Propere jeans

- Niveau: 🌍
- Sluit aan bij het artikel 'De 'properste' jeans is Belgisch' op pag. 2.
- Motivatie
  Iedere dag sta je voor je kledingkast om je outfit van de dag te kiezen. 95% van de mensen draagt wel eens jeans. Door het Kits-artikel en de werkbladen leren de leerlingen dat de 'properste' jeans ter wereld Belgisch is. Ze ontdekken ook waarom dat zo is. 'Propere', milieuvriendelijke jeans koop je niet alleen voor jezelf, je koopt hem ook om een stukje bij te dragen aan de wereld: aan het milieu en aan de mensen achter jouw jeans. Deze les sluit aan bij de leerdomeinen Wereldoriëntatie en Actualiteit.
- Doelstellingen
  - De leerlingen weten dat jeans gemaakt wordt van de katoenplant.
  - De lln. weten dat er bij het maken van een jeansbroek heel veel water en schadelijke chemicaliën worden gebruikt.
  - De lln. weten dat er bij een duurzame jeans veel minder water en chemicaliën worden gebruikt.
  - De lln. zijn zich bewust van de milieuproblematiek en van de vervuilende neveneffecten van veel kledingprocessen.
  - De lln. weten wat zij kunnen doen om hun steentje bij te dragen aan een betere wereld.
- Werkwijze
  - Instap: De leerkracht komt de klas binnen en draagt een vuile jeans. In groepjes van ongeveer 4 leerlingen wordt er kort gebrainstormd over de term 'propere' jeans. Elk groepje maakt een woordpin (vraag 1 op het werkblad). Wanneer iedereen klaar is, vertelt elk groepje over hun woordspin. Hoeveel groepjes hebben ook termen in verband met duurzaamheid in hun woordspin geplaatst? Vertel nu dat je het deze les wil hebben over de properste jeans ter wereld = de meest milieuvriendelijke jeans ter wereld.
  - Kern: Deze 2 filmpjes worden klassikaal bekeken:
  https://www.youtube.com/watch?v=UiHdC_dhaKA
  https://www.youtube.com/watch?v=lFMFzv2FBok
  De leerlingen mogen kort vrij reageren. Het artikel 'De 'properste' jeans is Belgisch' op pag. 2 van Kits wordt klassikaal gelezen en indien nodig verduidelijkt. Vervolgens worden de resterende vragen van de werkbladen in duo's opgelost. Het Kits-artikel mag gebruikt worden om bepaalde antwoorden op te zoeken. Bij vraag 3 moet een filmpje bekeken worden op YouTube. Wanneer alle duo's klaar zijn, volgt een klassikale verbetering/bespreking.
  - Slot: - Het liedje van Typhoon, 'Eerlijke handel', aanleren:
  https://schooltv.nl/video/eerlijke-handel/#q=spijkerbroek
  Beluister het liedje en bespreek de inhoud. Beluister het liedje opnieuw; de leerlingen mogen proberen mee te zingen.
  - Fashionquiz: Welk fashiontype ben jij?
  https://www.milieucentraal.nl/bewust-winkelen/love-your-clothes/fashionquiz/
- Meer informatie
  https://www.letsbehonest.eu/

2. In de kijker!

- Niveau: 🌍
- Sluit aan bij de artikels 'Rode vlammen' en 'Nieuwe postzegels' op pag. 4.
- Motivatie
  Vrouwelijke topsport krijgt doorgaans minder aandacht dan de mannelijke tegenhanger. Daar brengen we graag wat verandering in. We zoomen in deze les in op het nationale elftal in het vrouwenvoetbal. Van daaruit wordt de link gelegd naar de nieuwe collectie postzegels waarbij onder meer aandacht wordt gegeven aan bekende Belgische vrouwelijke stripfiguren. De werkbladen sluiten aan bij de vakken Nederlands, Wereldoriëntatie en Actualiteit.
- Doelstellingen
  - De leerlingen verwerken inhoudelijke vragen bij artikels.
  - De lln. hanteren multimedia om informatie te verzamelen.
  - De lln. reflecteren in groep over hun antwoorden en doen dat op een open en respectvolle manier.
  - De lln. ontwerpen hun eigen postzegel.
- Werkwijze
  - Inleiding: Start de les met dit spelletje: 'Wie is het?' *Ik ben op zoek naar iemand die al 4 keer de Gouden schoen gekregen heeft. De persoon in kwestie verdient wel wat minder dan Kevin De Bruyne. De vorige ploeg waarbij gespeeld werd, was Manchester City.* Allicht zoeken de meeste leerlingen naar een mannelijke sterspeler. Laat nu een foto zien van Tessa Wullaert en vertel dat de omschrijving gaat over één van onze *Red Flames*. Wie weet van welke ploeg dit de bijnaam is?
  - Kern: De leerlingen gaan individueel of in duo's aan de slag. Na elke opdracht bespreek je de antwoorden met de lln.. Sta iets langer stil bij opdracht 2.f. Trek klassikaal enkele conclusies. Maak de lln. warm voor het vrouwelijke topvoetbal. Laat hen kritisch kijken naar bv. het aantal vrouwelijke scheidsrechters. Praat over een mogelijke

oorzaak. Praat over het loonverschil. Hoe zit het met andere sectoren? Is er ook daar minder aandacht voor vrouwen? (Ja. Het merendeel van de bazen aan het hoofd van grote bedrijven zijn mannen. Wereldwijd zijn er slechts 25 vrouwelijke presidenten of regeringsleiders.) Als we bv. denken aan stripfiguren, zijn die vooral mannelijk of vooral vrouwelijk? Laat de leerlingen enkele Belgische stripfiguren opsommen. Kennen ze veel vrouwelijke figuren? Hiermee maak je de overgang naar de volgende 2 opdrachten. De leerlingen lezen het Kits-artikel over postzegels en lossen de bijbehorende opdrachten op.
- Slot: Laat de lln. hun zelfgemaakte postzegel voorstellen aan de klas.
Geschatte tijdsduur: minstens 50 min.

- Tip
Misschien kunnen de zelfgemaakte postzegels ook symbolisch gebruikt worden op de enveloppen voor de nieuwjaarsbrieven of kerstkaartjes.

3. Meer mannen in het wit!

- Niveau: 🌍🌍
- Sluit aan bij het artikel 'Waar zijn de mannen?' op pag. 2.
- Motivatie
Ondanks het feit dat er op dit vlak al heel wat veranderd is de voorbije 60 jaar, zijn er nog steeds beroepen die voornamelijk uitgeoefend worden door mannen of vrouwen. We spreken van typische vrouwen- en mannenberoepen. In een Kits-artikel wordt aangekaart dat er te weinig mannen voor een job in de zorg kiezen. Dat is jammer voor het beroep en voor de personen die het beoefenen. Het is beter als de werksituatie een afspiegeling van de maatschappij vormt. De werkbladen kunnen gebruikt worden in een les PAV.
- Doelstellingen
- De leerlingen zoeken antwoorden in een artikel of op het internet.
- De lln. geven de verdeling mannelijke en vrouwelijke leerkrachten binnen hun eigen opleiding.
- De lln. berekenen percentages.
- De lln. geven aan welke beroepen voornamelijk ingevuld worden door vrouwen of mannen.
- De lln. geven aan welk beroep, gerelateerd aan het andere geslacht, hen zou kunnen boeien en welk niet.
- De lln. houden een korte presentatie.
- Werkwijze
- Instap: Toon deze advertentie aan de klas en vraag of de leerlingen familieleden of vrienden kennen in de zorg. Een tweede vraag is of er mannen tussen zitten. https://www.medicalfacts.nl/wp-content/uploads/2017/07/PERSBERICHT__Zorgorganisatie_Valkenhof_start_campagne_om_mannen_te_werven_-_redactie_medicalfacts_gmail_com_-_Gmail.jpg.
Je kan ook vragen wie van de jongens een job in de zorg zou zien zitten. Als er veranderingen in het beroep zouden zijn, qua takenpakket, verloning, uurregeling, zouden er dan meer leerlingen zijn die een zorgberoep zien zitten? Wat zou hen over de streep trekken? Vervolgens lezen de leerlingen het Kits-artikel individueel. Ze lossen de eerste vraag van de werkbladen individueel op. Voor de tweede opdracht sommen de leerlingen de leerkrachten op die in hun opleiding les geven. Daarna berekenen ze de percentages. Bij de derde opdracht worden alle antwoorden van de leerlingen op het bord geschreven door de leerkracht. Bij deze vraag kan je ook even terugkeren naar het verleden. Weten de leerlingen hoe de situatie zo'n 60 jaar geleden was? *(Toen was de opdeling mannenberoepen/vrouwenberoepen nog veel duidelijker.)* Welke beroepen werden toen bijna nooit of net altijd door een vrouw uitgevoerd? *(bv. man = dokter, notaris, piloot / vrouw = verpleegster, kinderverzorgster, stewardess)* De leerlingen kunnen voor de vierde opdracht inspiratie opdoen in de lijst op het bord. Ze kiezen zelf twee beroepen en presenteren die aan de klas.
- Meer informatie
- https://www.jobpersonality.com/beroepen
- https://www.vdab.be/welke-job-past-bij-me

Niveau: 🌍 = voor iedereen / 🌍🌍 = iets moeilijker

Sleutel bij de werkbladen

1. Propere jeans

1. Bv. pas gewassen, geen vlekken, nieuw … EN duurzaam, zonder kinder- of dwangarbeid, een fair loon voor de naaisters …
2. Er is 7 000 liter water nodig voor 1 jeans = 700 grote emmers water van 10 liter.
3. Katoen is een moeilijk en dorstig gewas. Hierdoor worden er bij de teelt veel water en pesticiden gebruikt. Voor het weven wordt het katoen geverfd met indigopoeder. Hierbij worden schadelijke chemicaliën en veel water gebruikt. Spijkerstof bleken is ook zeer schadelijk voor mens en milieu.
   Jouw steentje bijdragen:
   - Koop een jeans van biokatoen of recycleerbare materialen.
   - Kies voor duurzame merken.
   - Was je jeans niet te vaak.
   - Koop tweedehands.
   - Vervang je jeans pas als hij helemaal versleten is.
   - Doneer je jeans aan een goed doel.
4. Het zijn de medeklinkers van het woord *honest*. Dat is Engels voor eerlijk. Het hele proces wil eerlijk zijn voor iedereen: zowel voor de makers als voor de verkoper (bv. alle info over het maken van de jeans staat in de jeans zelf en op de website). / jeansbroeken
5. gerecycleerde - katoenafval - katoenpluis - tencel - eucalyptusbomen - garen - indigokleur - chemicaliën - statiegeld - korting - gebruikt
6. Bv. Ja, omdat ik wil weten of het een milieuvriendelijke jeans is.
7. Je kan een broek kopen met een label voor duurzame kledij. Je kan een broek kopen gemaakt van biokatoen en/of recycleerbare materialen. Je kan een tweedehands broek kopen. Heb je wel een nieuwe broek nodig?
8. Aan iemand geven voor wie de broek wel nog past; in een kledingcontainer gooien; zeker niet weggooien bij het restafval!

2. In de kijker!

1. voetbalelftal voor vrouwen, Zwitserland, 4–0, EK in Engeland in 2022
2. a. Kassandra Missipo – Jarne Teulings – Justien Odeurs – Maud Coutereels – Tessa Wullaert / b. Ives Serneels / c. Sven Cnudde / d. *Social Media Officer* / e. 0 – 9 / f. eigen antwoord, bv. veel minder aandacht op alle media, lagere lonen voor de spelers …
3. a. juist (S) – juist (O) – fout (G) – fout (Z) – juist (T) – juist (E) – fout (P) – juist (E) – fout (L) / b. postzegel
4. eigen antwoord

3. Meer mannen in het wit!

1. a. Het doet een ploeg van werknemers goed als ze gemengd is. Want dan is ze een afspiegeling van onze maatschappij. / b. De zorg is een hightech-omgeving. – De werkomstandigheden zullen verbeteren. – Het loon wordt hoger. / c. *Science – Technology – Engineering – Mathematics*
2. eigen antwoorden
3. Typische mannenberoepen: bouwvakker, vrachtwagenchauffeur, loodgieter
   Typische vrouwenberoepen: kleuterleidster, medisch secretaresse, kassierster
4. eigen antwoorden

4. Kits Nieuwsquiz 8

1. b – 2. c – 3. c – 4. a – 5. a

6. a en b – 7. b – 8. b – 9. a – 10. b

Propere jeans (1)

1. Maak een woordspin.

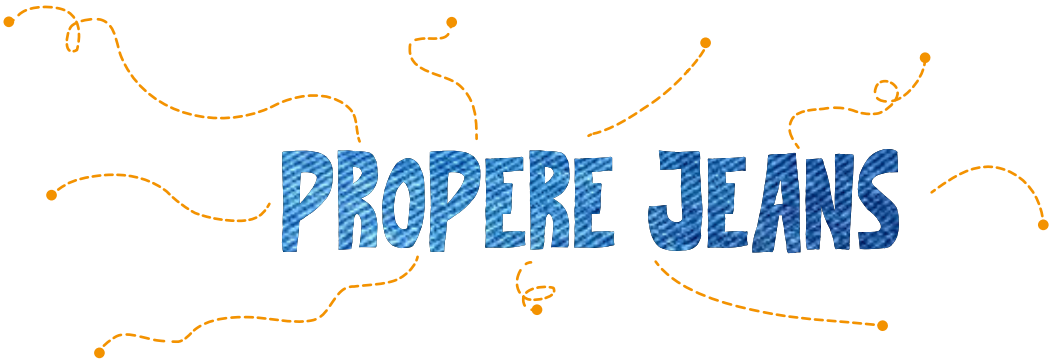

2. Hoeveel grote emmers water (10 liter) zijn er nodig om 1 jeans te maken? .....

3. Bekijk dit filmpje: https://www.youtube.com/watch?v=EZwx62I4RAM
   Probeer het in 5 zinnen samen te vatten. Zorg ervoor dat je de belangrijkste dingen opschrijft.
   Vermeld zeker hoe jij je steentje kan bijdragen!

   .....

   .....

   .....

   .....

   .....

   .....

   .....

4. Tom Duhoux startte 3 jaar geleden een bedrijf met de naam HNST.
   Hoe is die naam ontstaan?

   .....

   .....

   Wat wordt er in het bedrijf gemaakt?

   .....

Propere jeans (2)

5. Vul de ontbrekende woorden in.

   Als basis gebruikt HNST ..... jeansbroeken en ..... uit Belgische kringwinkels. Die worden vermalen tot ..... . Dat wordt vermengd met ..... , een vezel die afkomstig is van ..... . Zo verkrijgt men een nieuw ..... , daarmee wordt stof geweven die later de typische ..... krijgt. Het verven en wassen van de stof gebeurt zonder ..... . Op de broeken zit ..... .

   Als jebroek versleten is, kan je ze weer binnenbrengen. Je krijgt dan ..... op een nieuwe broek en je oude broek wordt ook weer ..... !

6. Wil jij in de toekomst weten waar je broek vandaan komt? Waarom (niet)?

   .....

   .....

   .....

7. Waarop kan je letten als je een 'propere' jeans wil kopen?

   .....

   .....

8. Wat kan je doen wanneer je jeans te klein is?

   .....

   .....

9. Hieronder zie je enkele labels voor duurzame kledij. Zet je creatief brein aan het werk en ontwerp zelf een nieuw label voor duurzame kledij.

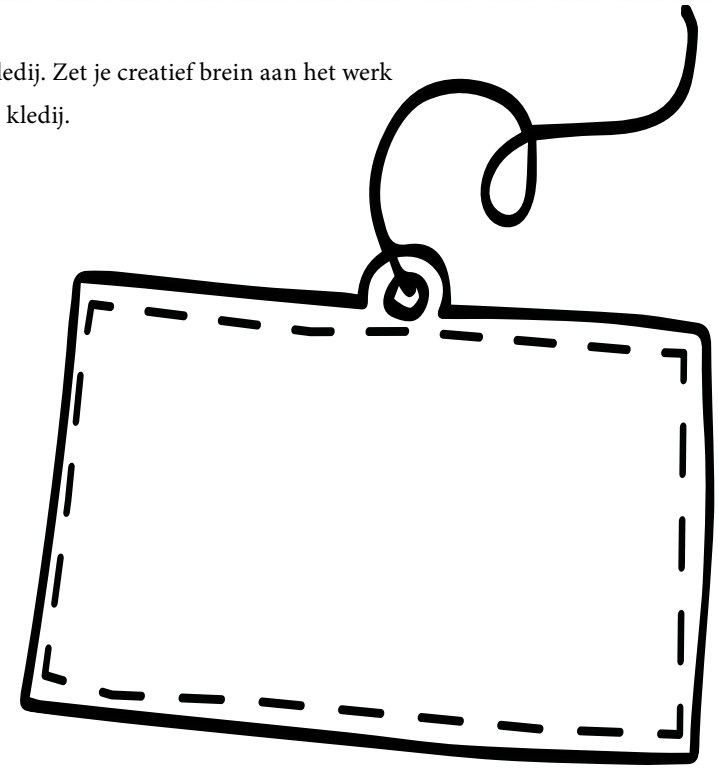

In de kijker! (1)

1. Lees het artikel ‘Rode Vlammen’ op pag. 4. Maak je klaar voor ‘De slimste mens ter wereld’!
   Wat weet jij over … de *Red Flames*? Schrijf de trefwoorden uit het artikel op.

20 .....

20 .....

20 .....

20 .....

Foto’s Pexels

2. Surf naar https://www.rbfa.be/nl en ga op zoek naar deze nationale ploeg.
   a. Voor een stickeralbum heb ik nog enkele stickers nodig.
   Ga op zoek bij de selectie en ontdek welke stickers ontbreken.

Foto’s www.rbfa.be

   b. Wie is de bondscoach van de *Red Flames*?

▸ .....

   c. Wie traint de keepers?

▸ .....

   d. Wat is de taak van Jonatan Vanooteghem?

▸ .....

   e. Hoeveel was de eindstand van de wedstrijd Litouwen – België op 27 oktober 2020?

▸ .....

   f. Er zijn een paar grote verschillen tussen het vrouwen- en het mannenvoetbal.
   We bedoelen niet het spel zelf, maar de zaken errond. Weet jij er enkele?

▸ .....

.....

.....

In de kijker! (2)

3. Nieuwe postzegels voor de verzamelaar!
   Lees het artikel en zoek uit of deze stellingen juist of fout zijn.

STELLINGEN	JUIST	FOUT
bpost maakt onder meer een postzegelreeks over het EK.	S	M
Deze zegels zullen een lenticulair effect hebben.	O	L
Lenticulair effect wil zeggen dat de zegel licht geeft in het donker.	W	G
Roger Raveel, een Belgische voetballer, zou in 2021 precies 100 jaar oud geworden zijn.	V	Z
50 jaar geleden verscheen voor het eerst de strip rond stewardess Natasja.	T	K
Er zal ook een reeks postzegels komen rond Belgische dj's.	E	S
Yoko Tsuno is een voorbeeld van een Belgische dj.	O	P
Vroeger moest de ontvanger van post voor de zending betalen.	E	A
In 1847 draaide Hill het systeem om. Vanaf dan betaalde de afzender.	T	L

a. Welke letters heb je verzameld?

.....

b. Welk woord kan je hiermee vormen?

.....

4. Ontwerp je eigen postzegel.
   Wie wil jij eren op jouw unieke ontwerp?

Foto Pexels

Meer mannen in het wit! (1)

1. Zoek op in het artikel of op het internet.

   a. Waarom zijn er volgens Lon Holtzer meer mannen nodig in de zorg?

   .....

   .....

   b. Met welke 3 beweringen wil zij mannen inspireren om in de zorg te gaan werken?

   .....

   .....

   .....

   c. In het artikel staat te lezen dat het aantal meisjes in de STEM-richtingen wel stijgt.
   Waarvoor staat de afkorting STEM?

   S ..... T ..... E ..... M .....

2. Hoe zit de verdeling mannen/vrouwen bij jouw leerkrachten?

   a. Aantal leerkrachten die aan jou lesgeven: .....

   b. Aantal mannelijke leerkrachten: ..... = ... %

   c. Aantal vrouwelijke leerkrachten: ..... = ... %

   d. Kan je ook een verschil zien in wie welke vakken geeft?
   (bv. de taalvakken worden veelal door vrouwen gegeven …)

Foto Pexels

   .....

   .....

3. Geef 5 jobs die eerder worden gezien als een vrouwelijk beroep en 5 jobs waar vooral mannelijke collega's te vinden zijn.

Foto Pexels

VROUWEN	MANNEN

Meer mannen in het wit! (2)

4. Presentatie.

   Geef aan welke job, die eerder gerelateerd wordt aan het andere geslacht, jij wel zou willen uitvoeren. (a)
   Leg ook uit wat je aantrekt in de job. (b)
   Welke job zou je helemaal niet willen doen? (c)
   Leg ook uit wat je niet aanspreekt in deze job. (d)

A. .....

B. .....

.....

.....

C. .....

D. .....

.....

.....

Kits Nieuwsquiz 8

Sluit aan bij de Kits-krant van 10 december 2020.

Zet een kruisje voor het juiste antwoord.

Foto Pexels

1. Vanaf wanneer werden nieuwjaarsbrieven populair bij de brede bevolking?
   ☐ a. vanaf 1900
   ☐ b. vanaf 1914
   ☐ c. vanaf 1945

2. Waarom speelde de joodse pianist Igor Levit een concert in het *Dannenröder Forst*?
   ☐ a. Als steunbetuiging voor de mensen die in de zorgsector werken.
   ☐ b. Als steunbetuiging voor de klimaatactivisten die elke week in het bos samenkomen.
   ☐ c. Als steunbetuiging voor de milieuactivisten die het bos bezetten.

3. Hoeveel mensen wonen er in het vijfde grootste land ter wereld?
   ☐ a. meer dan 270 miljoen
   ☐ b. meer dan 235 miljoen
   ☐ c. minder dan 235 miljoen

4. Wat is geen mogelijke verklaring voor de naam 'Verloren Maandag'?
   ☐ a. Op die dag organiseerden de gemeentes een feest voor de armsten. Ze kregen drinken en broodjes met goedkoop vlees.
   ☐ b. Op die dag gingen de verenigingen feesten in herbergen. De herbergiers gaven hun broodjes met zout vlees zodat ze veel zouden drinken.
   ☐ c. Op die dag werden de havenarbeiders getrakteerd door hun bazen. Ze kregen drinken en een broodje met vlees dat anders zou worden weggegooid.

5. Waarom is het handig dat er een robot-bouwvakker bestaat?
   ☐ a. Die kan helpen om het tekort aan bouwvakkers op te vangen.
   ☐ b. Die kan ervoor zorgen dat er minder ongelukken gebeuren bij het bouwen van huizen.
   ☐ c. Die kan dubbel zo lang werken als een gewone bouwvakker waardoor de achterstand in de bouwsector kan worden weggewerkt.

6. Welke voordelen heeft het verbod op het afsteken van vuurwerk op oudejaarsavond, volgens het Kits-artikel? (2 antwoorden)
   ☐ a. Er zullen minder mensen omwille van brandwonden in het ziekenhuis belanden.
   ☐ b. Paarden, honden en katten zullen niet bang zijn en dus ook niet weglopen.
   ☐ c. Er zullen minder mensen de grens oversteken om naar vuurwerk te gaan kijken.

7. Wat bedoelt men met de term 'drijvend goud'?
   ☐ a. Uitwerpselen van dolfijnen die op het strand terechtkomen en daar verstenen.
   ☐ b. Braaksel afkomstig uit de maag van potvissen.
   ☐ c. Braaksel afkomstig uit de maag van dolfijnen.

8. Waarom vrezen de experts voor een grote stijging van de coronabesmettingen in de VS?
   ☐ a. Donald Trump riep zijn aanhangers op om geen mondmasker te dragen.
   ☐ b. Veel Amerikanen hebben het Thanksgiving-feest met hun familie gevierd.
   ☐ c. Alle horecazaken zijn er weer geopend.

9. Door wie en wanneer werd de postzegel geïntroduceerd?
   ☐ a. door de Engelsman Hill in 1937
   ☐ b. door de Fransman Faloux in 1947
   ☐ c. door de Schot Phil in 1937

Foto Pexels

10. Welke twee Bond-films worden in deze Kits genoemd?
    ☐ a. *Skyfall* en *Casino Royale*
    ☐ b. *Dr. No* en *GoldenEye*
    ☐ c. *Live en let die* en *Goldfinger*